

מסורת הש"ס

- (א) [ל"ל רב עוקבא],
(ב) [ברכות ט. וש"נ],
(ג) רש"ל, (ד) [נ"א איסור],
(ה) [צמחצמות דף פג.].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ובמלואו בו
ובמקום שמופדש כהדיא
רחולקים. ע"י לעיל דף קז
ע"ב תוס' ד"ה אהממ:
שם ד"ה אבל בו' שינוי
במקומו עומד. ע"י ז"ק דף
סו ע"ב תוס' ד"ה מי דר"י
ס"ל דשינוי קונה ועיי"ש דף
זד ע"א בזכוס שמואל ס"ל
דשינוי קונה וא"כ פריך הכא
שפיר לר"י ומואל נשתמש:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מאי ויטר רב
פפא וכו' נאופה שדה קא
סבר אין לו לבכור קודם
חלוקה ומה דאתא לידיה
אחיל אידך רב אחיל רב
פפי משמיה דרבא וכו' טולן
קא סבר ש' לו: (ג) רשב"ם
למה קסבר רבא לתא לו מאי
מחיל קסבר וחסית הלכך
נמחה:

מוסף תוספות

א. ח"ל סרדנו יום: ונפק
מינה וכו' כגון אם גבו
היתומים קרקע בחובת
אביהם וכו', א"נ השתא
דתקון הגאונים וכו' דגבו
ממטללי דיתמי וכו'.
ב. [ולכן] גובה תרומה
ממנה, כיון שכבר
נשתעבדה לה, משא"כ
בכבוד ובעל, דבעל נמי
אין לו שום זכות בגוף
מלוה ונוקדין על אשתו
אלא לאחר מיתה. שם.

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

קבו.

עין משפט
נר מצוה

נח א מיי פ"ג מהל' נחלות
הלכה ה סמג עשין לו
טוש"ע ח"מ סי' רעח סעיף
י

נבא ב ג מ"י שם הל' ו ועיין
בהשגות ובמגיד משנה
טוש"ע שם סעיף ט:
ב ד ה מ"י שם טוש"ע שם
סעיף ח:

רבינו גרשום

דבאב: וכולמו שעמו
פלגי: שאם הככור הלו
מלוק ונשא אותה מלוח
ליל יטול ממנה חלק
כרשטוט והחלק של
הככורה יטול המחצית
בלבד וחצי האחר יחלקו
לשלושת האחרים ומאט
טול מחצית ממנה הא
ככור משום דלא מהא
מלוח שעמו למלוח שישנה
אחרים דהם לא
מחזקין בלד מחזוק והוא
ליל השם של מלוח ברין
והוא לא שקל ממי הא
מחזוק אבל הואל המחזוק
הם הניח ליל השקל פליג
וככורה: לא כל מלוח שעמו
פלגי: פלגי: כלא אפי' דסטי
כרשטוט וזהו הלא שקל
מלוח שעמו אצל אחרים
ליל בל מרבה א' ושקל
ממיה פ' שנים: ככור
משוהה. ששוקל אחרים
תחשבה נכסים של
עשתתו ליל חלק
וככורה ליל רצא אלא
השבתו אפי' האשקל לעיל
כרשטוט בל חנים מ' דמיון
נוטל פ' שנים אף בשבח
מכנסים נדמאות ליל מחאה:
ענבים וברבור. הוא
שחיו משבחין בחיי אברהם
אליהם רשום אצל אחרים
בלבד ומיהל על הבצירה
לככורה אשחיו חשב שכ
כרשטוט ככור ענבים
מורכבים ואולי מנהל
לככור

כלום הואיל דמיהא וכן אנן
ביום ומסקא אבל דרכם
שכבר נשתנו שפשיטא ויהי
אין שררן חזק הריבא אפי' שנים
משפיהא אינו נוטל ים שנים
ביין; רב יוסף אמר אפי'
בכרכם אם מיהא משה
נוטל; ומקשה איהו הוה
ותחתא חמרא שרשיבוי
היה ליה מוטל עשרה
דבוקים; נתן ליה דמי
האבוק עבבם אדם דרסם
הרבה אבודות מהם ותרבה
מפרדות מהן וזית חיוק
שפלוה ליה וזית ים
שנים; והא דרש קובקא ט'
במור חמרא דרשטו שותה
כי כוריה ליה במיחא; חלק
בכשורט ליה שטל ים שנים
במור באותה שדה. ויהי
דבינן ליה שטי באותה
שדה כי אם כפשוט אלא
בשאר [תנאים]; ואיתי:
בדשאר כל הכנסים. בדשאר
וכנסים בכל אהי שקיל ים
שנים אין לכבוד בכנס
אבוי כלום דרש חלוקה
לכדומה לן קיתול איהו למכור.
חלקת מה שחלק איהו
איהו שדה בלבד דתאם
איהו שטל ממנה אלא
באותה לידו ויתר. אבל בכל
הכנסים שרעיין ליה באו
גזינן איהו ליה חלק כבורה;
ובין גנסיי איהו דרשטו.
איהו חלקה שחלקו ויתר
קלימה דרבא לדינא ואמר
ליתו ליה עשה איהו כלום
איהו כרכי:

קרקע בחצו ציהן היא חזרת וגובה מהן בשבועה כדין בעל חוב
אז אם פטרה מן השבועה גובה ממלוה שהיא ביד אחרים אפי' לר"ע
ידלה כאלה שאלו בן ארמא מריס וזין לומר דהוא כרבי תמיא אבל
לרנן הוי מלוה ראי דהא לא משתמיט ההם שום אמורא לאוקומי כרבי
שמע דליכא מלוה דפליגי אלא כ"ע
אז לרבי תמיא מריס וזין לומר דהוא כרבי תמיא אבל
לרנן הוי מלוה ראי דהא לא משתמיט ההם שום אמורא לאוקומי כרבי

אית להו מלוא מוחזקת לגבי כחיה
 וזמן הזה דתקינו גלוים דבינא אשה
 ובעל חוב ממטלטלי דיתמי כמו
 ממקרקעי יתומין שגבו בחובת אביהן
 זין מקרקעי זין מטלטלי חזרת אשה
 וגובה משן די היי דעמקראי משום
 דר' נתן חשיב כלילי גבולן אביהן
 מחיים הכי נמי במטלטלי^א ור' עיון
 דר' פפא סבר הכא זין גבו קרקע
 זין גבו מעות אין לו אס כן סבר
 שעבדא לאו דלורייאלא דעיליה גט
 פשוט (לקמן ד' קע:) מדמי להו אהדי
 וצפרק קמא דקדושין (ד' יג:) סבר
 ר' פפא שעבדא דלורייאלא:
ובמלוא שעבדא פאני. כל משום
 דק"ל ממון המוטל בספק חולקין
 דהא לא קי"ל כסומכוס דפרזישת
 לעיל (ד' נה) ד"ה ומ"ש) אלא תקנת חכמים
 היא הכא * ובמקום שמפורש בהדיא
 דחולקין: **אבל** דרבוים א"א. לפי
 הקונט' דטעמא משום דקנאוט בשינוי
 קשיא דהיי פריך מעיקרא ענבים
 והשאר חמרא הא איכא למ"ד בהגזול
 קמא (ביק"ד ה') * שינוי במקומו עומד:
 לא

בכולו והא דרב פפי ורב פפא^א לאו בפירושו
איתמר דההוא בכור ראויל וזבן נכסי ידידיה
ני פשוט למיכל תמרי^ב [מתנהו לקוחות מחונה]
לא מיסתייא דובנתינהו לנכסייהו אלא מימחא
לקמיה דרבא אמר להו לא עשה ולא כלום
מר

בצמחיה **שמו.** שהכזר נתחייב לאציו: **פגיו.** חנק בזכרה יחלוץ
בצמחיהן איהו מעבד פלגא ונותן לאחיו פלגא דהוי ליה ממון המוטל
בפסקא וחולקין דאין ידוע אי חשיב מוחזק לאציו שהרי הכזר רואה
הוא לשעבד נכסיו לאציו לגמרי וצעין יפה גמר ומקני נכסיו לאציו

כדי שיהא אצוי מוחזק בזה מלוה
אזון פי שנים או דלמא לא
שנה משאר מלוה הלכך פלגי יס
לשונות אחרים ולא נמיטבו לפי הלשון
ההכחז בספרים. והא דלמרי' כל
הלאו אחרך כאומר מעבשוי דמי
מילתא היא אלא כשלוו מתם
דלמרי רבה [וקשה:] מסתבר טעמא דגמי
מעברא כו' וכל היכא דלמרי נכסי' לך
ואחרך לירש' מת ראשון קנו יורש' ^ה
ההובות או יורש' וירשין הקודמין לירשו
בעל לא דלין בעל נטול בראוי
נחמס נחמס לזת מהיום ולאחר
מיתה א"ע" שמתה בחי' הוקנה בעל
לירש דהיא לה מוחזקת בגוף הקרקע
בחי' הוקנה: אמר רב הונא אמר
רב אסי. אע"ג דלוקימנא לדברי
הכל דלין הכבור נטול פי שנים בשנה
שהשביעיו יתומים לאחר מיתת אביהן
אם מיחה ואמר אל תשביעו
אלא נחלו מיד ואשביע אני שני
שלי וטול כל שכן והן
המייאסו מחלוק והשביעיו הנכסים
הרי מיחה בלתי וטול פי שנים דהא
פספסקין לקמן יש לו לבכור פי שנים
קודם חלוקה משעה שחפץ לזכות
בצבורו והרי חפץ לטול חלקו לאלתר
וחזקה בחלק בכורתו מיד כל מקום
שהוא הלכך נכסין ידידי אשבח: אמר
רבא מסתברא מילתא דרב אסי.
דיטול הכבור פי שנים בשנה שהשביעיו
יתומים בשביל מחמתו כשמיחה
בעצמים מחזכרים וצארכו היתומים

שלא מדעתו אי"ן מדעתו ובעל כרחו שלא רצו לחלוק או זימים
 בזהאי שצח שקיל צבור פי שנים שנוטל שני חלקים מן הענבים
 ונניח ונענישם של צבור הוא לאשצות והרי זה דומה לחל
 ע"מ לזכות הן בשבח דריכה לא שקיל צבור פי שנים כדנתן
 קנינהו יתמי להני ענבים בשניו כך נראה צעני. ובינו חננא
 הפעם אחר ואמר דה"מ כשמיחה ענבים וצברום וזימים ומוסקה
 וימיחה ויתר ולא נהירא לי חדא דלפי לא מיחה לא הפסיד חלק בצורה
 בצבל הנכסים ועוד הא אכתי לא איירינן לעיל בשום ויתור דינאמ מו
 השתא דלפי' דרכוס שקיל בשבח היין פי שנים והיינו דקא מתמה
 וקניניה בשניו כדפרישית. ומשני כדאמר רב עוקבא כו' לקמן ה"נ
 לליתול שצח היין היתר על הענבים אמר דודאי לא שקיל אלא דמי ע
 כדלמי ענבים ואחא רב יוסף למימר דלפי' דרכוס ופסתו צבור נוט
 חלק לא הוו להו לירוך ענבים שלו ומשלמים לו דמי ענזי הכל
 בשביל הנוט בשבח חלקו ורב יוסף פלו למימר דה"נ לא שקיל ככל
 כו' נוטל פי שנים. ובגון שמיחה: אמר רב עוקבא כו'. וה"ק
 צבור שנטל חלק. באת מן השדות כאחד מאחיו חלק
 בזהאי שדה אי בכל הנכסים. וטעמא כדאמרן לעיל [קדר]. אם אמר איני
 לה לא הוא מתנה ולא יזכה בה עוד: קסבר אין לו לצבור. חלק צבו
 ללידה דמקבל מתנה הלכך האי שדה שצח לידו חלקו ממנה והיא
 הלכך מצי מחיל חלקו בשאר נכסים לא מצי מחיל דאין אדם מת
 פשיטות דלא אי קודם חלקו שלא הוצרך חלקו ומיהו אם מצי קוד
 כבשיצבו לחלוק דלא גרע היכא דמת האב ואח"כ מת הבן דבן הבן יורש
 עליו [לעיל קטו]. אבל קודם חלוקה אין יכולין למכור לא האב ולא ה
 משעת שמת האב הוא ראוי ליתן לו הלכך בצבור תליא מילת
 כח צידו למחול כל שעה שירצה דהיינו דבר שצח לעולם ואין פס
 כח נמי צידו ליתן ולמחול והוא מחילה: בנכסי ידידי ודפשוט. י ש
 אחי לפרש שמכר כל הנכסים שני חלקים שלו וזה פשוט אחיו מחק
 לו מפת של חלקו: למיזא ממזות ומאות שדה בשביל חלק אצור
 שלל מדעתו ושלא מדעת אצורו דלא ודאי חלק פשוט
 ונלכסיהו.

חיו לא היה יכול למכור: לא עשה. הזכור ולא כלום במכירה זו:
מר

דגרים פלגי צלא יו"ד אינו מיושב כ"כ. ונראה דלזה כוון הרשב"ם ז"ל במש"כ ויש כו' ולא נתיישבו לפי הלשון הכתוב בספרים ודו"ק.

(ח) לשון זה שכ' רבינו עולה שפיר לפי גירסתו ו"ל שגרם פליגי אצל לגי' הרשב"ם ו"ל